

Sondevoeding via een PEG-sonde

Percutane Endoscopische Gastrostomie

Wat is een PEG-sonde?

Een sonde is een dun slangetje waar vocht, voeding en medicijnen door toegediend kunnen worden. PEG staat voor Percutane Endoscopische Gastrostomie. Dat betekent dat er bij deze soort sonde een directe verbinding met de maag wordt gemaakt. De sonde gaat door de huid heen en wordt met behulp van een endoscoop (een flexibele slang met een camera) aangelegd.

Wanneer de PEG-sonde goed verzorgd wordt, kan deze lange tijd worden gebruikt, zelfs meerdere jaren.

Plaatsen van de PEG-sonde

Vorbereidend gesprek

De PEG-sonde wordt geplaatst door een MDL-arts (maag-, darm- en leverarts). Nadat er besloten is om een PEG-sonde in te brengen, vraagt uw behandelend arts de plaatsing aan. Er wordt een afspraak gepland om de PEG-sonde te plaatsen.

Voordat de PEG-sonde wordt geplaatst, heeft u een gesprek met een MDL-arts. Zij bekijken met u of er voor de ingreep nog extra maatregelen genomen moeten worden, zoals bijvoorbeeld het (tijdelijk) aanpassen van uw medicatie.

Vorbereiding thuis of in het ziekenhuis

Dag van het onderzoek

Bloedverduunners

Als u bloedverduinnende medicijnen gebruikt, vertelt de MDL-arts of u hiermee moet stoppen. Niet alle bloedverduinnende medicijnen hoeven tevoren gestopt te worden. Heeft u hier niets over gehoord of heeft u nog vragen? Neem dan contact op met de polikliniek Interne Geneeskunde / MDL op telefoonnummer 0485-84 53 60.

Diabetesmedicatie

Hebt u diabetes mellitus (suikerziekte) en spuit u insuline of slikt u tabletten? Dan kan het zijn dat deze medicijnen moeten worden aangepast. Overleg dit met de MDL-arts of behandelend arts. Het is belangrijk dat u ook uw insulinepen en insuline meeneemt naar het ziekenhuis.

Nuchter blijven

Voor deze behandeling moet u nuchter zijn. Dat betekent dat u 8 uur voor de ingreep niet meer mag eten of drinken. Uw maag is dan zo leeg mogelijk.

Tot 2 uur voor de behandeling mag u een slokje water drinken en tandenpoetsen of medicijnen innemen met een slokje water (zonder koolzuur).

Neem contact op

Neem voor het onderzoek contact op met uw specialist als u overgevoelig bent voor antibiotica.

Wat neemt u mee naar het ziekenhuis?

- Een geldig identiteitsbewijs.
- Soepel zittende kleding, bijvoorbeeld een joggingbroek en een T-shirt.
- Een actueel overzicht van de medicijnen die u gebruikt.
- Bijvoorbeeld iets te lezen, zodat u tijdens het wachten iets te doen heeft.
- Indien van toepassing: uw medicijnen.
- Indien van toepassing: uw insuline en insulinepen.

De opname

Voor het plaatsen van de PEG-sonde wordt u opgenomen in het ziekenhuis. U meldt zich op de afgesproken dag en tijd bij de balie van de scopieafdeling. U volgt daarvoor route 111.

Het is ook mogelijk dat u al in het ziekenhuis bent opgenomen voor een andere behandeling, ingreep of operatie. De verpleegkundigen van uw afdeling zorgen er dan voor dat u naar de scopie-afdeling wordt gebracht.

Een verpleegkundige brengt een infuusnaald in. Meestal krijgt u deze in uw hand. Kort voor het onderzoek dient de verpleegkundige via het infuus antibiotica toe.

De ingreep

De PEG-sonde wordt ingebracht op de scopiekamer. De endoscopie-verpleegkundige komt u ophalen en zal u voor de ingreep een aantal vragen stellen.

De PEG-sonde wordt ingebracht door een MDL-arts. Hij of zij wordt geassisteerd door twee verpleegkundigen. Als u een kunstgebit heeft, zal de verpleegkundige u vragen het gebit uit te doen. Vervolgens krijgt u een bijtring tussen uw tanden, die uw tanden en de scoop beschermen.

Via de infuusnaald krijgt u door de MDL-arts een 'roesje' toegediend. Dit is een ontspannend middel met een pijnstillers. Meer informatie hierover leest u in de folder 'Sedatie (roesje) tijdens een poliklinische ingreep of endoscopisch onderzoek'. Tijdens de ingreep houden wij u nauwlettend in de gaten. U wordt daarom aangesloten op een bewakingsmonitor.

Tijdens het voorbereidende gesprek hoort u of u een roesje krijgt of dat er andere maatregelen moeten worden genomen.

De plaatsing

Om ervoor te zorgen dat de PEG-sonde op de juiste plaats in uw maag wordt gezet, verricht de MDL-arts eerst een gastroscopie. Hierbij wordt een buigzame slang, de endoscoop, via uw mond, keel en slokdarm in uw maag gebracht. Het inbrengen van de endoscoop kan een onprettig gevoel geven en kokhalzen / boeren veroorzaken. Pijn doet het echter niet.

Als blijkt dat het plaatsen van een PEG-sonde goed mogelijk is, bepaalt de MDL-arts de precieze plaats. Uw huid zal daar plaatselijk worden verdoofd. Daarna maakt de arts een sneetje in de buikwand.

Een schotelvormig plaatje aan het uiteinde van de PEG-sonde voorkomt dat de sonde naar buiten schiet. Aan de buitenkant wordt de PEG-sonde ook vastgezet met een plaatje, zodat de sonde niet naar binnen kan schieten.

Het plaatsen van een PEG-sonde duurt circa 30 minuten.

Na de plaatsing

Als de PEG-sonde ingebracht is, wordt u teruggebracht naar de uitslaapkamer. Hier kunt u bijkomen van de ingreep. De verpleegkundige zal u in de gaten houden, totdat u weer helemaal wakker bent.

Na de plaatsing kunt u wat kleine ongemakken voelen:

- Boeren. Er wordt lucht (CO₂) ingebracht tijdens de scopie. Dit kan een opgeblazen gevoel veroorzaken.
- Een gevoelige keel. Door het gebruik van de endoscoop, die in uw keel is ingebracht, kunt u last hebben van een gevoelige keel.

- Pijn aan de buik. Als de verdoving uitgewerkt raakt, voelt u pijn rondom de PEG-sonde. U mag paracetamol gebruiken om deze pijn te onderdrukken.

Twee uur na de plaatsing dient de verpleegkundige u door de PEG-sonde water toe. Hierna komt de diëtiste samen met u bekijken welke sondevoeding het beste is en zal hier ook mee starten. Mogelijk mag u naast de sondevoeding bepaalde producten wel op de normale manier eten en/of drinken. Uw arts vertelt u of dit voor u van toepassing is.

Weer naar huis

Meestal kunt u na enkele uren weer naar huis. Als dit niet het geval is, bespreekt de MDL-arts / behandelend arts dit met u.

Vanwege het roesje en de doorwerking daarvan kunt u minder snel reageren. Zie folder: 'Sedatie (roesje) tijdens een poliklinische ingreep of endoscopisch onderzoek'.

Uw huisarts / verwijzer wordt op de hoogte gebracht van uw ontslag uit het ziekenhuis.

Verzorging

De eerste week

Vooraf in de eerste week na de ingreep is het belangrijk dat de wanden van de maag en buik goed tegen elkaar gehouden worden. Daarom wordt het uitwendige plaatje strak tegen de buikwand gelegd. Dit moet 5-7 dagen zo blijven. U krijgt een afspraak mee om na 5-7 dagen het uitwendige plaatje van de PEG-sonde losser te laten zetten, zodat er ongeveer 2-5 mm tussen de huid en het plaatje zit.

De eerste week na de ingreep mag u niet douchen en/of baden.

In de eerste week na plaatsing van de PEG-sonde blijft het gaas rondom de PEG-sonde zitten. Het gaas dient alleen te worden vervangen als het vies of doorgelekt is. Als er een lekkage door het gaas zichtbaar is, neemt u dan telefonisch contact op met de MDL-verpleegkundige.

Na de eerste week

Na 5-7 dagen wordt het uitwendige plaatje door de behandelend arts / MDL-verpleegkundige losser gezet. Het plaatje mag niet strak op de huid knellen. Vanaf nu mag u weer douchen en baden.

Dagelijkse verzorging

U reinigt dagelijks de huid rondom de PEG-sonde met water en zeep, evenals de onderkant van het plaatje. Dit gaat het makkelijkst tijdens het douchen. Laat daarna de huid en het plaatje goed drogen. Zonodig kunt u rondom de PEG-sonde (ter bescherming van de huid) een gaasje aanbrengen. Brengt u een gaasje aan dan dient het dagelijks (zonodig vaker) te worden verschoond. Als u het prettig vindt, kunt u de PEG-sonde met een pleister aan de buikwand vastplakken.

Duw de sonde eenmaal per dag naar binnen om vastgroeien te voorkomen. Zet het plaatje van de sonde ongeveer 3 cm losser en duw de sonde tot aan het plaatje naar binnen (dompelen). Draai de sonde eenmaal rond en trek hem weer terug. Zet daarna het plaatje weer terug in de uitgangspositie, ongeveer 2 tot 5 mm van de huid (er zou een euromunt-stuk tussen het plaatje en de huid kunnen passen). Na 4 weken hoeft u de PEG-sonde nog maar 2 keer per week te dompelen en te draaien.

Complicaties na de eerste week

De PEG-sonde wordt aan de binnenkant van de maag vastgehouden door een plaatje. De kans dat de sonde eruit valt, is erg klein. Gebeurt dit toch dan kunt u het wondje afdekken met een gaasje. Neem vervolgens zo spoedig mogelijk contact op met de MDL-verpleegkundige. Het telefoonnummer is 0485-84 53 60. Buiten kantooruren kunt u bellen met de Spoedeisende Hulp op telefoonnummer 0485-84 53 31.

De uittredeplaats van de PEG-sonde groeit namelijk binnen 8 uur dicht.

Als u een rode verkleuring of verdikking rondom de uittredeplaats ziet of als deze pijnlijk wordt, neem dan contact op met uw behandelend arts, huisarts of MDL-verpleegkundige.

Mogelijke complicaties

Bij het plaatsen van een PEG-sonde treden zeer zeldzaam complicaties op, maar mogelijke complicaties kunnen zijn:

- Als u zich tijdens de ingreep verslikt, kan een klein deel van de inhoud van uw maag in de longen terechtkomen. Hierdoor kan een longontsteking ontstaan. Daarom is het belangrijk om voor de ingreep nuchter te blijven.
- Als de endoscoop niet goed door de keel schuift of als er vernauwingen zijn in de slokdarm, kan de endoscoop een scheurtje in de slokdarm of maag veroorzaken.
- Wanneer de arts het sneetje in de buikwand maakt, kan er in de buikwand of de maag een bloeding ontstaan.
- Tijdens de plaatsing kan de darm geraakt worden, waardoor een gaatje (perforatie) ontstaat.

- Er bestaat een kans op een ontsteking van de plek waar de PEG-sonde is ingebracht. Deze ontstekingen zijn meestal niet ernstig. Om de kans hierop zo klein mogelijk te maken, krijgt u voorafgaand aan de ingreep antibiotica toegediend. Bij een allergie of overgevoeligheid voor antibiotica is een allergische reactie mogelijk.
- Een enkele keer blijkt het niet mogelijk de PEG-sonde te plaatsen. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer uw maag een afwijkende ligging heeft of vanwege een eerdere maagoperatie.
- Wanneer het plaatje aan het uiteinde van de PEG-sonde niet strak genoeg is aangebracht, kan de sonde gaan lekken. Het plaatje moet dan strakker worden gezet.

Vervanging PEG-sonde

Een PEG-sonde kan lang blijven zitten (meestal langer dan 1 jaar). Als de PEG-sonde niet goed meer functioneert, kan hij vervangen worden. Meestal wordt de PEG-sonde vervangen door dezelfde sonde (met een plaatje) of een ballonkatheter. Hiervoor kunt u contact opnemen met uw behandelend arts.

Wanneer neemt u contact op met het ziekenhuis?

Bij complicaties en/of vragen.

Kosten en materialen

Uw zorgverzekering vergoedt de kosten van de sondevoeding en alle materialen. Uw diëtist regelt dat de aanvraag hiervoor bij uw verzekeraar terechtkomt. Ook draagt de diëtist er zorg voor dat de voeding en de pomp bij u thuis geleverd worden. Dit gaat via een facilitair bedrijf. Soms komt een verpleegkundige van dit bedrijf bij u thuis om uitleg te geven.

Meer informatie

Wij hopen dat u na het lezen van deze informatie met vertrouwen het onderzoek tegemoet gaat. Als u nog vragen heeft, kunt u van maandag t/m vrijdag van 08.30 - 16.30 uur contact opnemen met het Maasziekenhuis.

- Polikliniek Interne Geneeskunde / MDL: 0485-84 53 60
- Polikliniek Diëtië: 0485-84 52 26

Augustus 2020, versie 2

INT046